

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 31 sierpnia 1983 r.

w sprawie zatrudniania absolwentów.

Na podstawie art. 12 ust. 2 i art. 13 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zatrudnianiu absolwentów (Dz. U. Nr 40, poz. 270) oraz art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 7, poz. 56) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

- § 1. 1. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:
- 1) absolwenci szkół wyższych — absolwentów szkół wyższych studiów dziennych, podejmujących pierwszą pracę zawodową lub podejmujących pracę w terminie roku od ukończenia szkoły wyższej,
  - 2) absolwenci szkół zawodowych — absolwentów szkół dla niepracujących, średnich szkół zawodowych, w tym studiów policealnych, liceów zawodowych, zasadniczych szkół zawodowych i przysposabiających do zawodu, podejmujących pierwszą pracę zawodową lub podejmujących pracę w terminie roku od ukończenia szkoły zawodowej, jak również osoby, które ukończyły zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży pracującej, jeżeli rozwiązały umowy o pracę zawarte z zakładami pracy w celu odhycia przygotowania zawodowego, absolwentów liceów ogólnokształcących, którzy uzyskali uprawnienia do wykonywania określonego zawodu lub którzy zostali zatrudnieni w celu nauki zawodu,
  - 3) absolwenci — absolwentów szkół wyższych oraz absolwentów szkół zawodowych,
  - 4) absolwenci zamiejscowi — absolwentów, którzy mają stałe miejsce zamieszkania w miejscowościach, z których czas dojazdu do miejsca pracy i z powrotem państwowymi środkami lokomocji (Polskie Koleje Państwowe lub Państwowa Komunikacja Samochodowa) przekracza 2 godziny,
  - 5) pełnomocnicy — pełnomocników Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych do spraw zatrudniania absolwentów szkół wyższych lub pełnomocników ministrów, którym podlegają szkoły wyższe,
  - 6) organy pośrednictwa pracy — pełnomocników lub terenowe organy administracji państwowej.
2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:
- 1) ministrach — rozumie się przez to również kierowników urzędów centralnych,

2) wojewodach — rozumie się przez to również prezydentów miast stopnia wojewódzkiego.

§ 2. 1. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych organizuje współdziałanie ministrów i wojewodów zmierzające do zapewnienia miejsc pracy dla absolwentów, a także stosownie do potrzeb gospodarczych inicjuje tworzenie dla nich dodatkowych miejsc pracy.

2. Ministrowie i wojewodowie są obowiązani do współdziałania z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w zakresie zatrudniania absolwentów.

3. Za zapewnienie ofert pracy są odpowiedzialni:

- 1) Minister Zdrowia i Opieki Społecznej — dla absolwentów akademii medycznych oraz średnich szkół medycznych,
- 2) Minister Oświaty i Wychowania — dla absolwentów nauczycielskich kierunków studiów w szkołach wyższych oraz szkół średnich pedagogicznych,
- 3) Minister — Kierownik Urzędu Gospodarki Morskiej — dla absolwentów wyższych szkół morskich.

Rozdział 2

Zasady ogólne zatrudniania absolwentów.

§ 3. 1. Absolwenci podejmują pracę na zasadach powszechnego pośrednictwa pracy i powinni być zatrudniani zgodnie z kierunkiem ukończonych studiów lub zgodnie z zawodem wyuczonym, na stanowiskach pracy odpowiednich do ich kwalifikacji.

2. W razie braku miejsca pracy odpowiedniego do kwalifikacji absolwenta organ pośrednictwa pracy może proponować zatrudnienie na innych stanowiskach pracy, niż to wynika z posiadanego przez absolwentą poziomu lub kierunku wykształcenia.

3. Organ pośrednictwa pracy może proponować absolwentowi przeszkolenie w celu uzyskania dodatkowych kwalifikacji lub nowego zawodu, jeżeli jest to uzasadnione możliwością uzyskania odpowiedniej pracy.

§ 4. 1. Organy pośrednictwa pracy kierują do pracy w pierwszej kolejności absolwentów.

2. Wojewoda może zobowiązać zakład pracy do zarezerwowania miejsc pracy dla absolwentów w ramach zapotrzebowań na pracowników zgłoszonych przez ten zakład.

§ 5. 1. Zakłady pracy:

- 1) przedstawiają corocznie organom pośrednictwa pracy zapotrzebowania na absolwentów,
- 2) powiadamiają organy pośrednictwa pracy o zawarciu z absolwentem umowy o pracę zgodnie z umową o stypendium fundowane, umową przedwstępną lub skierowaniem do pracy wydanym przez organ pośrednictwa pracy.

2. Zakład pracy, w którym absolwent podejmuje pracę, jest obowiązany:

- 1) zawrzeć z absolwentem umowę o pracę zgodnie z umową o stypendium fundowane, umową przedwstępną lub skierowaniem do pracy,
- 2) uwzględnić przy przydziale stanowiska pracy oraz ustalaniu wysokości wynagrodzenia oceny osiągnięte przez absolwenta i uwidocznione na dyplomie lub świadectwie albo wyniki egzaminu z nauki zawodu bądź z przygotowania zawodowego,
- 3) zapewnić absolwentowi właściwe warunki do odbycia wstępnego stazu pracy, adaptacji zawodowej i społecznej oraz do podnoszenia i doskonalenia kwalifikacji zawodowych
- 4) zapewnić absolwentowi zamiejscowemu bezpłatne zakwaterowanie w okresie załatwiania formalności związanych z przyjęciem do pracy lub zwrócić koszty zakwaterowania,
- 5) wypłacić zaliczkę w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia, zaliczkę potrąca się absolwentowi w dwunastu miesięcznych ratach z jego wynagrodzenia.

3. Zakład pracy na wniosek absolwenta zamiejscowego, z którym zawarł umowę o pracę, może:

- 1) udzielić pomocy w uzyskaniu lub wynajęciu mieszkania,
- 2) udzielić pożyczki z zakładowego funduszu mieszkaniowego na opłacenie części wkładu do spółdzielni budownictwa mieszkaniowego, na zasadach określonych w przepisach o zakładowym funduszu mieszkaniowym,
- 3) zakwaterować w domu zakładowym lub hotelu pracowniczym, na zasadach określonych w przepisach w tym zakresie,
- 4) zwrócić jednorazowo koszty przejazdu najtańszym środkiem lokomocji ze stałego miejsca zamieszkania lub siedziby szkoły do zakładu pracy w celu zawarcia umowy o pracę,
- 5) zwrócić koszty przeniesienia ze stałego miejsca zamieszkania do siedziby zakładu pracy, na zasadach przewidzianych dla pracowników urzędów państwowych.

§ 6. 1. Umowy o stypendia fundowane mogą zawierać zakłady pracy, zwane dalej „fundatorami”, ze studentami lub uczniami, zwanymi dalej „stypendystami”, z udziałem organów pośrednictwa pracy, począwszy od drugiego roku nauki, z wyjątkiem uczniów zasadniczych szkół zawodowych, z którymi zawiera się te umowy począwszy od pierwszego roku nauki. W razie braku zdolności ucznia do czynności prawnych, do zawarcia umowy o stypendium fundowane jest wymagana zgoda jego przedstawiciela ustawowego.

2. Miesięczna stawka stypendium fundowanego wynosi dla studentów 75% najniższego wynagrodzenia zasadniczego, a dla uczniów — 50% najniższego wynagrodzenia zasadniczego.

3. Fundator jest obowiązany wypłacać stypendyście stypendium fundowane do końca nauki przez okres 12 miesięcy w roku.

§ 7. 1. Fundator jest obowiązany:

- 1) umożliwić stypendyście odbycie w swoim lub wskazanym zakładzie pracy praktyk studenckich lub praktycznej nauki zawodu,
- 2) umożliwić stypendyście korzystanie z urządzeń zakładowych i materiałów przy opracowywaniu pracy dyplomowej,
- 3) porozumiewać się ze szkołą w celu umożliwienia stypendyście udziału przy wykonywaniu prac zecanych szkole przez fundatora,
- 4) zgłaszać szkole wnioski w zakresie specjalizacji stypendysty oraz kierunku jego pracy dyplomowej,
- 5) zatrudnić absolwenta stypendystę na stanowisku pracy zgodnie z umową o stypendium fundowane lub za jego zgodą na innym stanowisku pracy.

2. Absolwent stypendysta jest obowiązany stawić się u fundatora, w celu zawarcia umowy o pracę, w terminie do 3 miesięcy od daty ukończenia nauki, a w razie powołania stypendysty do odbycia czynnej służby wojskowej lub spełnienia zastępczo obowiązku tej służby — przed rozpoczęciem tej służby.

3. Jeżeli absolwent stypendysta powołany do odbycia czynnej służby wojskowej lub spełnienia zastępczo obowiązku tej służby z ważnych przyczyn po ukończeniu nauki nie mógł spełnić obowiązku, o którym mowa w ust. 2, powinien powiadomić o tym fundatora listem poleconym, a następnie jest obowiązany do stawienia się u fundatora, w celu zawarcia umowy o pracę, w terminie 7 dni po zwolnieniu z tej służby.

§ 8. 1. Umowa o stypendium fundowane może być rozwiązana na mocy porozumienia stron. W porozumieniu należy określić warunki spłaty stypendium fundowanego.

2. Fundator, w wypadku rozwiązania umowy o stypendium fundowane, może na wniosek stypendysty odstąpić od żądania zwrotu pobranego stypendium fundowanego w części lub w całości w razie:

- 1) choroby trwającej dłużej niż 6 miesięcy,
- 2) zawarcia związku małżeńskiego, jeżeli współmałżonek zamieszkuje w miejscowości, z której czas dojazdu państwowymi środkami lokomocji (Polskie Koleje Państwowe lub Państwowa Komunikacja Samochodowa) do siedziby fundatora i z powrotem przekracza 2 godziny,
- 3) urodzenia dziecka i konieczności zapewnienia mu opieki.

3. Rozwiązanie umowy o stypendium fundowane bez zwrotu pobranego stypendium fundowanego następuje na wniosek absolwenta w razie:

- 1) powołania do zawodowej służby wojskowej,
- 2) niezawinionej utraty zdolności do wykonywania zawodu,
- 3) szkodliwych dla zdrowia warunków pracy, stwierdzonych przez organ społecznej służby zdrowia, o czym student (uczeń) nie był uprzedzony przed zawarciem umowy o stypendium fundowane,
- 4) inwalidztwa I lub II grupy.

4. Fundator, za zgodą stypendysty, może przekazać prawa i obowiązki wynikające z umowy o stypendium fundowane innemu zakładowi pracy.

5. Umowa o stypendium fundowane ulega rozwiązaniu bez obowiązku zwrotu przez stypendystę równowartości pobranego stypendium fundowanego w razie likwidacji przedsiębiorstwa, z którym umowa ta została zawarta.

§ 9. 1. Zakłady pracy mogą zawierać umowy przedwstępne ze studentami ostatniego roku studiów lub z uczniami ostatniego roku nauki w szkołach zawodowych, a w razie braku zdolności ucznia do czynności prawnych — z jego przedstawicielem ustawowym.

2. Umowy przedwstępne podlegają rejestracji w organie pośrednictwa pracy właściwym ze względu na miejsce położenia zakładu pracy.

3. Przepisy § 7 i 8 stosuje się odpowiednio do zakładów pracy i absolwentów, między którymi zostały zawarte umowy przedwstępne.

Rozdział 3

Zatrudnianie absolwentów szkół wyższych.

§ 10. 1. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych sporządza roczne plany zatrudnienia absolwentów szkół wyższych na podstawie:

- 1) informacji o przewidzianej liczbie oraz kierunkach i specjalnościach absolwentów szkół wyższych, przekazywanej przez ministrów, którym podlegają szkoły wyższe.
- 2) informacji o zapotrzebowaniu na absolwentów szkół wyższych, przekazywanej przez właściwych ministrów i wojewodów oraz organizacje społeczne i gospodarcze.

2. Plan, o którym mowa w ust. 1, jest sporządzany w 2 częściach, przy czym:

- 1) część pierwsza — obejmuje absolwentów, którzy powinni być zatrudnieni w jednostkach budżetowych, w układzie resortowym,
- 2) część druga — zawiera informacje o absolwentach szkół wyższych, którzy mogą być zatrudnieni w pozostałych jednostkach.

§ 11. Ministrowie, którym podlegają szkoły wyższe, sporządzają informatory przeznaczone dla zakładów pracy, zawierające opisy kierunków studiów i specjalności studentów szkół wyższych.

§ 12. 1. Zakłady pracy mogą ogłaszać konkursy przyjęć do pracy dla absolwentów szkół wyższych, którzy nie zawarli umów o stypendia fundowane lub umów przedwstępnych.

2. W konkursach, o których mowa w ust. 1, mogą brać udział również studenci ostatnich lat studiów, którzy nie zawarli umów o stypendia fundowane lub umów przedwstępnych, jeżeli zatrudnienie absolwenta szkoły wyższej jest przewidywane w okresie późniejszym.

3. Zakład pracy, który przeprowadził konkurs, jest obowiązany zawrzeć umowę o pracę z absolwentem szkoły wyższej, który wygrał konkurs, a ze studentem, zgodnie z jego wnioskiem zawrzeć umowę o stypendium fundowane lub umowę przedwstępną.

§ 13. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych na wniosek zainteresowanych wojewodów lub ministrów zgłoszony w uzgodnieniu z właściwymi wojewodami ustala wykaz miejscowości, a w odniesieniu do absolwentów niektórych kierunków studiów — również wykaz zakładów pracy, w których istnieje niedobór kadr z wyższym wykształceniem, zwane dalej „wykazami”.

§ 14. Zakłady pracy położone w miejscowościach wymienionych w wykazie mogą zawierać ze studentami

umowy o stypendia fundowane podwyższone o 50% w stosunku do stawki podstawowej, o której mowa w § 6 ust. 2.

§ 15. 1. Absolwentom szkół wyższych, którzy podjęli pracę w miejscowościach lub zakładach pracy określonych w wykazach, mogą być przyznane:

- 1) jednorazowy kredyt bankowy na zagospodarowanie, zwany dalej „kredytem na zagospodarowanie”, udzielany na zasadach określonych w § 16,
- 2) pomoc w budowie domu jednorodzinnego lub lokalu w małym domu mieszkalnym bądź lokalu w domu wielomieszkaniowym, polegająca na:
  - a) udostępnieniu działki budowlanej przez terenowy organ administracji państwowej,
  - b) przydzieleniu przez terenowy organ administracji państwowej materiałów budowlanych niezbędnych do budowy lub remontu domu bądź mieszkania,
  - c) przyznaniu kredytu na budowę domu jednorodzinnego lub lokalu w małym domu mieszkalnym bądź lokalu w domu wielomieszkaniowym, na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1982 r. w sprawie zasad udzielania kredytu bankowego na cele mieszkaniowe (Dz. U. z 1983 r. Nr 1, poz. 4).

2. Kredyt na zagospodarowanie oraz pomoc, o której mowa w ust. 1 pkt 2, mogą być przyznane absolwentowi po upływie co najmniej 6 miesięcy od daty zawarcia umowy o pracę.

§ 16. 1. Kredyt na zagospodarowanie wynosi 120 tys. zł. Prezes Narodowego Banku Polskiego na wniosek Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Finansów może podnieść wysokość tego kredytu.

2. Kredyt na zagospodarowanie przysługuje absolwentowi, który nie korzystał z kredytu lub pożyczki na zagospodarowanie, przysługujących mu z mocy innych przepisów, z wyjątkiem kredytu przydzielonego na podstawie przepisów w sprawie kredytów dla młodych małżeństw, udzielanych na zagospodarowanie.

3. Kredytu na zagospodarowanie udzielają powszechnie kasy oszczędności na podstawie zlecenia zakładu pracy zatrudniającego absolwenta. Udzielenie kredytu wymaga poręczenia spłaty przez dwie osoby.

4. Spłata kredytu podlega zawieszeniu na okres 6 lat z uwzględnieniem przepisu ust. 9.

5. Kredyt na zagospodarowanie podlega umorzeniu po przepracowaniu przez absolwenta co najmniej 6 lat w miejscowości lub zakładzie pracy, określonych w wykazach. Z wnioskiem o umorzenie kredytu występuje zakład pracy zatrudniający absolwenta.

6. Do okresu pracy, o którym mowa w ust. 5, zalicza się okres czynnej służby wojskowej oraz urlopów wychowawczych.

7. Kredyt na zagospodarowanie podlega również umorzeniu, w razie gdy:

- 1) absolwent przed upływem 6 lat zostanie uznany za inwalidę I lub II grupy,
- 2) powstaną warunki uniemożliwiające dalsze zatrudnienie absolwenta w zakładzie pracy, z którym zawarł umowę o pracę, a właściwy do spraw zatrudnienia terenowy organ administracji państwowej stwierdzi brak możliwości podjęcia pracy przez absolwenta w miejscowości lub zakładzie, określonych w wykazach.

8. Kwoty powstałe z umorzenia kredytów na zagospodarowanie wraz z oprocentowaniem są refundowane z budżetu państwa.

9. Jeżeli absolwent nie przepracuje 6 lat w miejscowości lub w zakładzie pracy, określonych w wykazach, kredyt udzielony na zagospodarowanie staje się natychmiast wymagalny i podlega spłacie wraz z odsetkami za okres od udzielenia kredytu do całkowitej jego spłaty.

10. Prezes Narodowego Banku Polskiego w porozumieniu z Ministrami Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Finansów ustali szczegółowy tryb udzielania, spłaty, umarzania i refundacji kredytu.

§ 17. 1. Zamiejscowym absolwentom szkół wyższych, którzy podejmują pracę w miejscowościach lub zakładach pracy określonych w wykazach i nie posiadają mieszkań, przysługuje dodatek w wysokości do 50% najniższego wynagrodzenia zasadniczego na opłacenie czynszu najmu (podnajmu) mieszkania. Dodatek ten przysługuje do czasu uzyskania mieszkania stałego, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat od daty podjęcia pierwszej pracy.

2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, jest wypłacany absolwentom szkół wyższych przez zakłady pracy zatrudniające absolwentów. Wydatki ponoszone z tytułu wypłacania dodatku obciążają koszty zakładów pracy zatrudniających absolwentów.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do zamiejscowych absolwentów szkół wyższych, którzy zostali zatrudnieni w szkole wyższej na stanowiskach nauczyciela akademickiego i nie posiadają mieszkań oraz nie otrzymali miejsca w hotelu dla nauczycieli akademickich.

§ 18. 1. Absolwentom szkół wyższych, które wychowują małe dzieci i podjęły pracę w jednostkach gospodarki uspołecznionej w miejscowościach lub zakładach pracy określonych w wykazach, przysługuje pierwszeństwo w umieszczeniu dzieci w żłobku lub przedszkolu.

2. Absolwentom szkół wyższych, których współmałżonkowie podjęli pracę w miejscowościach lub zakładach pracy określonych w wykazach, a które ze względu na ciężą lub wychowywanie dzieci do lat 4 nie mogą podjąć pracy zawodowej, przysługuje zasiłek w wysokości najniższego wynagrodzenia zasadniczego. Zasiłek ten jest wypłacany z Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej na zasadach określonych w przepisach o Państwowym Funduszu Aktywizacji Zawodowej, nie dłużej jednak niż przez 2 lata pozostawania bez pracy.

3. Absolwentom szkół wyższych, które ze względu na ciężą lub wychowywanie dzieci do lat 4 nie mogą podjąć pracy zawodowej, przysługuje zasiłek na zasadach określonych w przepisach o urloпах wychowawczych, nie dłużej jednak niż przez 2 lata pozostawania bez pracy. Zasiłek ten jest wypłacany z Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej.

§ 19. Absolwentom szkół wyższych będącym właścicielami lub współwłaścicielami gospodarstw rolnych lub nabywającym na własność gospodarstwa rolne, a także obejmującym gospodarstwa rolne w długoletnią dzierżawę, którzy podejmują pracę w tych gospodarstwach i rezygnują z pracy w uspołecznionych zakładach pracy, mogą być przyznane:

- 1) kredyt inwestycyjny i obrotowy,
- 2) zwolnienie od opodatkowania podatkiem gruntowym nabytych gruntów na warunkach przysługujących osobom nabywającym grunty od Państwa na założenie lub na powiększenie gospodarstwa rolnego.

§ 20. 1. Absolwentom szkół wyższych, którzy podejmują pracę na własny rachunek w rzemiośle lub prowadzą na własny rachunek działalność handlową, usługową, gastronomiczną, transportową lub artystyczną, mogą być przyznane:

- 1) uprawnienie do otrzymania lokalu niezbędnego do prowadzenia tej działalności bądź lokalizacji pod budowę takiego lokalu (obiektu),
- 2) pierwszeństwo zakupu w jednostkach uspołecznionych zbędnych maszyn i urządzeń, surowców wtórnych lub odpadowych oraz nadwyżek materiałowych,
- 3) pomoc kredytowa na nakłady inwestycyjne oraz kredyt obrotowy.

2. Warunkiem przydzielenia lokalu bądź lokalizacji pod budowę lokalu (obiektu) oraz umożliwienia zakupu maszyn i urządzeń jest zobowiązanie się nabywcy do ich niezbywania przez okres 3 lat.

§ 21. Prezes Zarządu Banku Gospodarki Żywnościowej w porozumieniu z Ministrami Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Finansów ustali szczegółowy tryb udzielania i spłaty kredytów, o których mowa w § 19 i 20.

Rozdział 4

Zatrudnianie absolwentów szkół zawodowych.

§ 22. 1. Za zatrudnianie absolwentów szkół zawodowych są odpowiedzialni wojewodowie właściwi ze względu na miejsce, w którym absolwent ubiega się o podjęcie pracy.

2. Wojewoda może ustalić, że kierowanie do pracy absolwentów określonych szkół zawodowych odbywa się na podstawie wojewódzkiego rocznego programu zatrudnienia absolwentów szkół zawodowych.

3. Wojewodowie sąsiednich województw mogą ustalać wspólne, roczne programy kształcenia i zatrudnienia absolwentów szkół zawodowych.

4. Roczny program zatrudnienia absolwentów szkół zawodowych powinien określać liczbę i strukturę zawodową absolwentów do zatrudnienia oraz liczbę miejsc pracy dla absolwentów, uzgodnioną z zainteresowanymi zakładami pracy, a także ustalać działania i środki zapewniające tworzenie miejsc pracy dla absolwentów.

5. W razie powtarzających się, w okresie kolejnych 3 lat, trudności w zatrudnieniu zgodnym z zawodem wyuczonym absolwentów szkół zawodowych określonych kierunków kształcenia, wojewodowie właściwi ze względu na siedzibę tych szkół podejmują działania niezbędne do zmiany wielkości i rodzaju zapotrzebowania na kadry wykwalifikowane oraz zmiany w rozmiarach i strukturze kształcenia zawodowego na terenie województwa lub województw.

§ 23. Organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego sporządzają coroczne informacje:

- 1) dla zakładów pracy — o absolwentach szkół zawodowych,
- 2) dla absolwentów szkół zawodowych — o możliwościach zatrudnienia.

§ 24. 1. Skierowania do pracy absolwentom szkół zawodowych wydają terenowe organy administracji państwowej.

2. Terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego mogą udzielać zakładom pracy ze-

zwolnień na zatrudnianie absolwentów szkół zawodowych bez skierowań do pracy.

§ 25. 1. Zakłady pracy nowo uruchamiane, będące w rozbudowie albo zlokalizowane w miejscowościach, w których występuje stały deficyt kadr wykwalifikowanych, mogą stosować następujące zachęty ekonomiczne na rzecz absolwentów szkół zawodowych, będących pracownikami tych zakładów:

- 1) występować z wnioskami do powszechnej kasy oszczędności o udzielenie kredytu na zagospodarowanie, na zasadach określonych w § 16, z tym że wysokość kredytu wynosi 50 tys. zł,
- 2) wypłacać absolwentom zamiejscowym, którzy nie posiadają mieszkań, a którym zakłady pracy nie przydzieliły zakwaterowania, przez okres do lat 3 dodatek mieszkaniowy w wysokości do 50% najniższego wynagrodzenia zasadniczego na opłacanie czynszu najmu (podnajmu) mieszkania; wydatki ponoszone z tytułu wypłacania dodatku mieszkaniowego obciążają koszty zakładów pracy zatrudniających absolwentów.

2. Wykazy zakładów pracy, o których mowa w ust. 1, ustalają terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego na wniosek zainteresowanych zakładów pracy

3. Kredyt, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, może być udzielony po upływie 6 miesięcy od daty zawarcia przez absolwenta umowy o pracę.

§ 26. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych na wniosek właściwego wojewody może w uzasadnionych wypadkach określić kategorie absolwentów szkół zawodowych uprawnionych do korzystania ze świadczeń, o których mowa w § 19 i 20.

Rozdział 5.

Wstępny staż pracy.

§ 27. 1. Absolwenci rozpoczynają pracę zawodową od odbycia wstępnego stażu pracy.

2. Zakład pracy jest obowiązany zapewnić absolwentowi właściwe warunki do odbycia wstępnego stażu pracy.

3. Kategorie absolwentów, do których nie stosuje się przepisów o wstępnym stażu pracy, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 28. Celem wstępnego stażu pracy jest:

- 1) adaptacja zawodowa i społeczna absolwenta,
- 2) rozpoznanie predyspozycji i uzdolnień absolwenta,
- 3) wdrożenie do wykonywania zadań na określonym stanowisku,
- 4) szczegółowe zaznajomienie absolwenta z organizacją zakładu pracy i rodzajem pracy oraz wdrożenie do pracy, którą będzie wykonywał po ukonczeniu wstępnego stażu pracy.

§ 29. 1. Okres wstępnego stażu pracy ustala się w umowie o pracę w wymiarze od 3 do 6 miesięcy.

2. Okres wstępnego stażu pracy dla absolwentów wydziałów lekarskich akademii medycznych, średnich szkół medycznych kształcących pielęgniarzy i położne oraz akademii rolniczych i średnich szkół rolniczych, po-

dejmujących pracę w rolnictwie uspołecznionym lub służbie weterynaryjnej, właściwi ministrowie mogą przedłużyć do roku.

3. Zakład pracy zalicza okresy wstępnego stażu pracy odbytego w poprzednim zakładzie pracy, z wyjątkiem wypadków rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika lub porzucenia pracy.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 30. Szkoły wyższe są zobowiązane do:

- 1) wydawania rekomendacji wyróżniającym się w trakcie studiów absolwentom dla ich przyszłych pracodawców,
- 2) zapewniania pełnomocnikom warunków lokalowych i pomocy technicznej,
- 3) prowadzenia działalności apowoszczniającej przygotowanie do pracy zawodowej własnych absolwentów, w tym opracowywania charakterystyk zawodowych absolwentów.

§ 31. Minister Oświaty i Wychowania w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych przy współdziałaniu zainteresowanych ministrów zapewni odpowiednią orientację zawodową dla uczniów szkół ogólnokształcących.

§ 32. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określi:

- 1) tryb zatrudniania absolwentów,
- 2) zasady organizowania konkursów przyjęć do pracy dla absolwentów szkół wyższych,
- 3) wzór umowy o stypendium fundowane oraz wzór umowy przedwstępnej.

§ 33. Wojewodowie zapewnią warunki rozwoju produkcji tanich elementów domków jednorodzinnych, do których zakupu pierwszeństwo mają absolwenci szkół wyższych.

§ 34. W razie zbiegu uprawnień wynikających z przepisów rozporządzenia oraz przepisów szczególnych, absolwenci zachowują prawo do uprawnień korzystniejszych.

§ 35. 1. Wnioski o rozpoznanie spraw dotyczących niezgodnego z prawem rozwiązania umów o pracę oraz sprawy wszczęte przez organy orzekające w trybie § 39 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1964 r. w sprawie zatrudniania absolwentów szkół wyższych oraz orzekania o obowiązku zwrotu kosztów wykształcenia (Dz. U z 1972 r. Nr 2, poz. 9, z 1973 r. Nr 29, poz. 163, z 1978 r. Nr 19, poz. 86 i z 1981 r. Nr 22, poz. 112) zostają przekazane właściwym komisjom odwoławczym do spraw pracy.

2. Tryb określony w ust. 1 stosuje się również do wniosków odwoławczych rozpatrywanych na podstawie § 42 rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1.

§ 36. 1. Absolwentom szkół wyższych, którzy otrzymują dodatek mieszkaniowy na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1964 r. w sprawie zatrudniania absolwentów szkół wyższych oraz orzekania o obowiązku zwrotu kosztów wykształcenia oraz uchwały nr 121 Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 1979 r. w sprawie dodatku mieszkaniowego dla niektórych pracowników absolwentów szkół wyższych (Monitor Polski Nr 20, poz. 118), przysługuje dodatek mieszkaniowy na zasadach określonych w tych przepisach.

2. Absolwentom szkół wyższych, którzy w okresie nie dłuższym niż 3 lata przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zatrudnianiu absol-

wentów podjęli pracę w miejscowościach lub zakładach pracy określonych w wykazach, może być przyznany w terminie do dnia 31 grudnia 1983 r. kredyt na zagospodarowanie oraz pomoc, o której mowa w § 16 i 17, pod warunkiem że nie korzystali z tego rodzaju świadczeń.

§ 37. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem § 15 ust. 1 pkt 1, który wchodzi w życie z dniem 1 października 1983 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. *J. Obodowski*

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 sierpnia 1983 r. (poz. 234)

KATEGORIE PRACOWNIKÓW, DO KTÓRYCH NIE STOSUJE SIĘ PRZEPISÓW O WSTĘPNYM STAZU PRACY

Przepisów o wstępnym stażu pracy nie stosuje się do absolwentów:

- 1) szkół zawodowych, którzy podejmują pracę zgodnie z zawodem wyuczonym oraz odbywali w danym zakładzie pracy praktyczną naukę zawodu w całości lub co najmniej w klasie programowo najwyższej,
- 2) szkół wyższych, którzy ukończyli studia doktoranckie,
- 3) szkół dla niepracujących, którzy przed rozpoczęciem wstępnego stażu pracy odbyli zasadniczą służbę wojskową lub spełnili zastępczo obowiązek tej służby w zawodzie wyuczonym lub w zawodzie pokrewnym i przedstawią odpowiednie zaświadczenie właściwego organu wojskowego,
- 4) szkół wyższych, którzy ukończyli długotrwałe przeszkolenie wojskowe z wynikiem pomyślnym,
- 5) którzy przed ukończeniem nauki w szkole byli zatrudnieni w tym samym lub pokrewnym zawodzie albo na takim samym lub pokrewnym stanowisku co najmniej przez okres pół roku, z wyjątkiem lekarzy medycyny,
- 6) dla których w szczególnych przepisach prawnych jest przewidziany obowiązek odbycia praktyki zawodowej lub aplikacji,
- 7) podejmujących pracę w zawodzie nauczycielskim,
- 8) szkół podległych Ministrowi — Kierownikowi Urzędu Gospodarki Morskiej, którzy podjęli pracę na polskich statkach morskich,
- 9) wydziałów prawa w szkołach wyższych, którzy odbyli aplikację sądową, prokuratorską, arbitrażową, adwokacką lub radcowską.